

FORSVARSMINISTERIET

Besvarelse af samrådsspørgsmål A og B fra Forsvarsudvalget stillet den 5. januar 2006.

Spørgsmål A:

"Hvad kan ministeren oplyse om baggrunden for, at først chefen for Forsvarets Materieltjeneste, Klaus L. Axelsen og derefter direktør for Forsvarets Bygningstjeneste, Bent Frank har forladt deres stillinger i utide?"

Spørgsmål B:

"Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, at den nye struktur for forsvaret kommer til at fungere tilfredsstillende?"

Svar:

Jeg vil med formandens tilladelse i det følgende besvare udvalgets to spørgsmål A og B samlet.

Med forsvarsaftalen 2005 - 2009 – der blev indgået den 10. juni 2004 – har regeringen og forligspartierne besluttet at foretage afgørende ændringer i forsvarets opgaver og struktur. Der er formentlig tale om de største omlægninger af dansk forsvar i nyere tid.

Med udgangen af 2009 er den operative struktur styrket med ca. 4.000 årsværk, og støttestrukturen er slanket gennem op-

rettelse af et antal centrale og effektive tværgående funktionelle tjenester, hvorved der i støttestrukturen samlet set er udsparet ca. 2.200 årsværk.

Endvidere er det traditionelle territorialforsvar afskaffet, værnepligten er omlagt, nye og tidssvarende kapaciteter er blevet anskaffet, og ca. 3 ud af 4 ansatte i forsvaret har været berørt af den omfattende omstillingsproces.

Alt dette gennemføres med henblik på (1) at styrke forsvarets enheder til indsættelse i internationale operationer, herunder fordoble kapaciteten til kontinuerlig indsættelse fra ca. 1.000 til ca. 2.000 soldater, og (2) at styrke totalforsvaret, herunder samfundets evne til at imødegå terrorhandlinger og deres virkninger.

Frem mod udgangen af 2009 omfatter forsvarets virksomhed derfor to overordnede elementer, nemlig

- dels en løbende styrkeproduktion og styrkeindsættelse til løsning af opgaver i forligningsperioden og
- dels implementering af forsvarsforliget og dermed omstilling af forsvarets produktion og struktur.

Det er selvsagt en krævende opgave for forsvaret, at der parallelt skal løses et udvidet antal operative opgaver samtidig med, at de mange strukturelle omlægninger skal gennemføres. Jeg vil i dag fokusere på den sidstnævnte opgave - altså forligningsimplementeringen.

Regeringen har sammen med de øvrige forligspartier iværksat en række initiativer, der skal sikre, at implementeringen af forsvarsforliget, herunder forswarets nye struktur, forløber og fungerer tilfredsstillende.

Således fremgår det af forligsaftalen, at der årligt udarbejdes en redegørelse for forswarets samlede virke, herunder udsendelse og hjemtagelse af styrkebidrag, den økonomiske situation samt forligets implementering, herunder særligt udviklingen af de funktionelle tjenester.

Jeg vil ikke her komme ind på alle detaljerne i styrings- og omlægningsprocessen, der danner grundlag for den årlige redegørelse, men blot bemærke, at den meget omfattende omlægning af forswarets struktur ledes af Forsvarskommandoen.

I Forsvarsstaben varetages opgaven af Forsvarskommandoens Koordinationsstab. I den sammenhæng har Koordinationsstaben en central rolle, der sikrer effektiv samordning og tværgående samarbejde i hele forswarets organisation.

Styringen af forswarets omstilling, herunder en effektiv styring af forswarets økonomi, vil helt naturligt medføre en ændring af opgaver og ansvarsfordeling mellem forswarets myndigheder og stabe. Det fremgår da også af forligsaftalen, at der skal ske en styrkelse af forswarets økonomistyring.

Jeg skal i den forbindelse erindre om, at Rigsrevisionens beretning om forsvarets økonomi netop anbefalede en centralisering og styrkelse af forsvarets økonomi-funktioner. Denne styrkelse er gennemført ved oprettelse af en drifts- og økonomiafdeling i Koordinationsstaben for derved at skabe sammenhæng mellem forsvarets økonomi og forsvarets samlede virksomhed.

Omstillingen og udviklingen af de overordnede strukturer, herunder ikke mindst etableringen af de tværgående funktionelle tjenester, kræver selvsagt både styring og koordination, og det er altså den rolle, som Forsvarsstabens koordinationsstab udfylder.

Og der er tillid til, at forsvaret evner at gennemføre den proces, der nu er sat i gang, og som fortsætter frem til udgangen af 2009.

Pensioneringen af direktør Bent Frank og tjenestefriheden uden løn til generalmajor Klaus L. Axelsen giver efter min opfattelse intet belæg for at mene noget andet om forligsimpliceringen.

Vedrørende direktør Bent Frank kan jeg oplyse, at han den 17. august 2005 ansøgte Forsvarsministeriet om at blive afskediget med pension på grund af alder med udgangen af december 2005, hvilket blev resolveret af Hendes Majestæt Dronningen den 5. september 2005.

Jeg kan endvidere oplyse, at Bent Frank er født i oktober 1941 og således var 64 år ved sin pensionering. Bent Frank har i øvrigt tidligere ønsket at trække sig tilbage, hvor han blev overtalt til at blive lidt længere. Jeg finder på den baggrund ikke, at det er opsigtsvækkende, at Bent Frank, der nu er 65 år, ønsker at gå på pension.

Vedrørende generalmajor Klaus L. Axelsen kan jeg oplyse, at han den 5. december 2005 ansøgte Forsvarets Personeltjeneste om tjenestefrihed uden løn i perioden 1. april 2006 til 31. marts 2007. Forsvarschefen videresendte ansøgningen til Forsvarsministeriet med anbefaling den 16. december 2005, hvorefter Forsvarsministeriet - helt i overensstemmelse med normal praksis - meddelte generalmajoren tjenestefrihed uden løn i den ansøgte periode.

Det er i øvrigt ikke usædvanligt, at forsvarrets medarbejdere søger og meddeles tjenestefrihed uden løn, hvilket der selvsagt kan være mange forskellige bevæggrunde for. De seneste 5 år har i gennemsnit ca. 150 militære medarbejdere fået tjenestefrihed uden løn om året, og der er også eksempler på, at officerer af generals- og admiralsgrader har fået tjenestefrihed uden løn.

Forsvarets medarbejdere har ganske vist ikke et egentligt retskrav på at få tjenestefrihed uden løn, men det er helt normal praksis, at en medarbejders ansøgning om et års tjenestefrihed uden videre imødekommes. Dette gælder for alle forsvarrets tjenestemænd og også for generalmajor Axelsen.

Jeg kan i tilslutning hertil oplyse, at generalmajor Axelsen ikke har ønsket at kommentere sin ansøgning om tjenestefrihed

uden løn, hvilket jeg selvsagt respekterer. Jeg har således ikke kendskab til årsagen til generalmajor Axelsens ønske om tjenestefrihed uden løn.

Jeg er derfor heller ikke i stand til at bidrage til de spekulationer om baggrunden, der i den seneste tid har fremgået af medierne.

Samlet set finder jeg, at det altid er beklageligt, når gode medarbejdere vælger at forlade forsvaret. For begges vedkommende gælder imidlertid, at der er tale om to ældre chefer, hvis afgang var forventet inden for en overskuelig fremtid. Forsvaret var således forberedt på et generationsskifte, der nu er fremrykket lidt i forhold til det planlagte.

Afslutningsvis vil jeg gentage, at den meget omfattende omlægning af dansk forsvar, hvori indgår en effektivisering af støttestrukturen til fordel for de operative kapaciteter, som partierne bag forsvarsaftalen 2005 - 2009 har besluttet, forløber helt som aftalt og helt tilfredsstillende.

Afgangen af to dygtige og erfarne men også ældre chefer vil ikke ændre på dette.